

НАШЕ ШЕСТОМЕСЕЧНО ТАКМИЧЕЊЕ

Милан Којовић, геометар

Савез финансијских службеника позвао је све финансијске службенике на шестомесечно такмичење. Израђени план такмичења предвиђа три врсте послова по којима ће се геодетски службеници такмичити и то: на аграрној реформи и колонизацији, на новом премеру и на одржавању катастра. *Ойшши план*, даље, обухвата следеће задатке: побољшање организације рада, учвршћивање радне дисциплине, штедњу у материјалу, чување иструмената и другог прибора, давање добровољног прековременог рада, стручно усавршавање, учвршћивање синдикалних организација, побољшање културно-просветног рада, борба против бирократије, корупције, саботаже, шпекулације и црне берзе, организовање задруга и мензи, пријављивање ратних добитника и т. д. У прогласу је речено: да подружнице треба да општи план прилагоде својим приликама, и да развијају такмичење између појединаца, група и установа, стварајући евентуално и уговоре о такмичењу. Према приспелим извештајима готово све подружнице прихватиле су такмичење и приступиле његовом извођењу. Али је очито да постоје извесне грешке које треба отклонити, да би се такмичење правилно одвијало и да би постигло своју сврху.

За ово релативно кратко време у којем се развија такмичење већ су се јасно показале неке појаве на основу којих можемо добити слику о тим грешкама и пропустима. На њих ћемо указати сада, а и у будуће ћемо указивати, јер је то наша дужност, и јер се само добронамерном критиком и исправљањем грешака постиже усавршавање.

Многе установе формално су примиле обавезе у такмичењу, боље рећи примиле су знању план такмичења, али је у самој установи све остало по старом, или су евентуално свечано прокламовале да ће извршити све обавезе из плана такмичења, излепиле плакате о томе, на свим вратима написале да се установа такмичи, унеколико појачале рад, али углавном продужиле по старим утабаним навикама.

Подружнице су требале, када су примиле позив и план такмичења, да сазову конференцију на којој би упознале чланство са значајем такмичења и изложиле примљени план. После начелне дискусије о свим тачкама из плана и евентуалним другим предлозима, требало је образovati комисију за такмичење, и то посебно за свако надлештво уколико подружница обухвата више разнородних надлештава.

Комисија за такмичење требала је по начелним одлукама конференције: да разради детаљан план такмичења, да конкретно одреди задатке које треба установа да испуни, да за сваку групу и сваког појединца одреди задатке, да евентуално утврди норме за сваку врсту посла, да одреди појединце и групе које ће се између себе такмичити, да утврди начин на који ће прикупљати податке, контролисати извршење обавеза и упоређивати резултате. Затим требало је сазвати конференцију на којој би се сви службеници детаљно упознали са тако разрађеним планом. Конференција требала је да прими или евентуално измени тај план. Записнички или уговорима требало је да се обавезе сваки појединац и свака група на извршење примљених обавеза. Потом требало је одлучити са киме ће се установа као целина такмичити, и да упути или прими позив који јој је упутила нека установа. О свим тим одлукама подружница требала

је да обавести Секретаријат, Месно синдикално веће и Месни одбор (уколико постоји). Где подружнице нису поступиле слично овоме и где конкретно нису задужиле сваку групу и сваког појединца такмичење се скоро по правилу не одвија правилно. Другим речима: Комисија за такмичење треба да се претвори у једно *јерманеншко радно шело*, које функционише за време целог *шакмичења*, прима извештаје, региструје податке, саставља сумарне прегледе и извештаје, графиконе, прати ток такмичења и утиче на њега. Нећемо рећи да нема ни једне подружнице која је овако урадила, али свакако да их је мали број које су у потпуности овако поступиле.

Постоји, такође, велико неразумевање о значају и циљу такмичења. То неразумевање резултира најчешће из неправилног схватања данашњег односа према раду, и према држави. Многи се службеници и данас односе према држави као и раније. Они јој се супротстављају. Од њих држава, по њиховом схватању, гледа да извуче што више, а такмичење је само једно средство за постизавање тога циља. За њих је такмичење једна скоро наметнута обавеза којој они из бојазни не могу да се одупру. Синдикалне организације и сви активисти морају посветити пуну пажњу томе питању, и потрудити се да и последњи службеник буде правилно обавештен о односу према нашој народној држави и значају такмичења за њену изградњу.

Раније је држава за сваког радника, умног и мануелног, била непријатељски инструмент, помоћу кога су експлоататори владали народним масама. Према тој држави сваки свесни радник и службеник с правом се односио као према класном непријатељу. Данас су експлоататори збачени и суштина државе из основа се изменила. Данас је држава народни орган помоћу које народ обезбеђује и изграђује своју будућност. Сваки рад за државу уједно је и рад за себе самога. Тиме се из основа мења и наш однос према раду.

За изградњу наше народне државе, за брзо подизање стандарда живота широких народних маса, за што већу производњу свих добара потребних за живот, за што веће, културно уздизање наших народа ми морамо пронаћи нову методу рада. Та нова метода: то је наше свенародно такмичење.

Кроз племенито натјечање, које треба да обухвати све трудбенике села и града, треба да се истичу нови хероји рада, да се проналазе нове методе организације, да се пружи могућност свима талентима да се развију. Треба постићи то: да ни један трудбеник не ради свој посао механички, по навици, по „стеченој рутини“, да не буде робот, већ да се труди и испитује да ли може и на који начин да усаврши, упрости и убрза свој посао. Нећемо да се ослонимо само на „стечена искуства“, на кабинетска размишљања, мртве шеме и круте организације, хоћемо да сваки радник на свом послу буде мајстор, инжењер, организатор, да свесно утиче на свој посао, да се усавршава и уздиже. Тиме ћемо подићи и повећати производњу. Морамо уопштавати кроз многоструку свакодневну праксу стечена искуства и пренашати их са једних на друге, ослонити се у пракси на неисцрпну стваралачку снагу широких маса, из њених редова, из живе праксе, водити хиљаде и хиљаде нових талената и организатора. Према томе такмичењем се не жели постићи већи ефекат рада само за једно одређено време већ оно треба да нам да нови начин у организацији и раду, којим ћемо моћи увек пребацити досадање норме. Такмичење треба да претворимо у *сшалну методу рада* у обнови и изградњи.

Погрешна је била досадања пракса где се такмичење огледало, углавном, у продужавању радног времена и у већем напрезању радне снаге, а где се радило по старим навикама не тражећи и не мислећи на нове рационалније начине организације, на техничко усавршавање и проналажење нових метода рада. Нарочито код државних службеника постоји инерција и равнодушност према новим начинима рада, нерадо се мењају стечене навике у послу, сматра се да нови начини иду на штету комодитета, а не користе самој служби. Такво схватање треба да буде разбијено овогодишњим такмичењем. По правилу нема посла који се не може упростити и убрзати, и нема организације која се не може побољшати.

Има доста примера где се такмичење спроводи ради такмичења, претварајући га у манир, или из жеље да се коме не замере, да иду у корак са развитком итд. Такво такмичење не само да ником не користи него директно шкоди. Оно је терет и наметнута обавеза за оне који у њему учествују, а компромитује прави значај и циљ такмичења. У таквим случајевима измишљају се и стварају некорисни послови, или се послови који би се могли свршити за редовно радно време остављају за прековремени рад, да би се показало да и та установа учествује у такмичењу. Сви они који моментано немају посла у својој установи, а желе да учествују у такмичењу, треба да усмере своје снаге ван установе, а тамо, на сваком кораку, има широко поље и довољно посла за сваког прегаоца.

Општи план такмичења предвиђа, поред побољшања професионалног рада и повећања радног ефекта, низ других задатака чије извршење није мање важно и чему треба посветити исто тако пуну пажњу.

Побољшање радне дисциплине не огледа се само у уредном долажењу као и неизостајању са посла, него и у интензивном искоришћавању радног времена. Ми ћемо много лакше искоренити закашњења и изостанке са посла него нерад и бадавацисање по канцеларијама.

Морамо спровести штедљиву употребу материјала, брижљиво чување инструмената и осталог прибора и остварити строгу контролу да би избегли свако расипање и немарност.

За обнову и изградњу земље најважнији фактор су стручно способни кадрови. Подружнице морају у оквиру својих прилика и својих могућности томе питању посветити највећу пажњу. Путем курсева, предавања, реферата, дискусија и стручним публикацијама треба стално уздизати и усавршавати све службенике. При томе се држати непосредно послова које установа обавља, везати стручно уздизање са свакодневним радом и актуелним задацима, ослонити се на конкретну праксу, а не на празна теоретисања и проблеме који нити су актуелни нити ће се поставити пред службенике у догледно време. Стручно усавршавање у интересу је и државе и сваког појединца понаособ, и у то треба убедити сваког службеника.

Добровољни прековремени рад од великог је значаја за обнову и изградњу наше земље. Ми немамо великих финансијских могућности. Наша је земља разорена, и баш зато што је разорена ми морамо створити велика материјална средства за њену изградњу. Притом ми их углавном морамо створити из сопствених извора, из извора једне разорене земље, зато се у многоме морамо ослонити на иницијативу и стваралачке снаге одоздо, из народа. Добровољним радом за заједницу ми напослекту користимо сами себи, јер плодове нашег рада, у нашој народној држави, неће користити други већ ми сами.

Борећи се с једне стране за смањење трошкова производње, а с друге стране борбом против шпекулације, корупције, саботаже, крађе и црне берзе ми се у ствари боримо за побољшање нашег сопственог живота. Осим тога свргнути експлоататори, потучени на војном и политичком пољу, покушавају данас да на привредном пољу, и уносећи пометњу и несигурност у нашу државну администрацију, поврате своје изгубљене позиције. Зато се борба против ових појава не сме водити од случаја до случаја, већ се мора водити систематски и на свима пољима друштвене делатности. При подружницама образоване комисије не смеју да остану само на папиру. Ми морамо систематски, широко, масовно, увлачећи све трудбенике да се боримо, јер сваки наш нехат и наивност може нас скупо стати, јер непријатељ није ни иаиван нити би нам нашу наивност и пропусти опростио. Не смемо дозволити, док радни слојеви трпе и муче се да што пре обнове нашу земљу, да шака паразита пљачка народ и уноси пометњу у нашу привреду и администрацију.

Помажући народне власти при утврђивању ратних добитника уствари помажемо да се новац, опљачкан од народа у његовим најтежим моментима, поврати народу. Правда, дужност и сопствени интерес нам налажу да ни један ратни добитник не промакне.

Данас је јасно свакоме да номинално повећање плата не би побољшало већ погоршало положај радника и службеника. Ми морамо повећати реалну зараду, љубоморно чувајући вредност нашег новца. Поред смањења трошкова производње и угушивања шпекулације и црне берзе ми ћемо то постићи стварањем и свакодневним побољшањем рада задруга, мензи, колективним набавкама, стварањем фондова, обрађивањем раднично-намештеничких башта и т. д. То је широко поље рада, чији се значај обично потцењује, и који може значајно да повиси реалну зараду, и коме синдикалне организације морају посветити велику пажњу.

Синдикати су она организација која може да обухвати најшири круг радника и намештеника. Они су класна и борбена организација, школа кроз коју треба политички и културно да уздигемо најшире радне масе. Зато се кроз такмичење требамо борити за што боље учвршћивање наших синдиката и за развијање кроз њих свих видова синдикалне делатности.

Виши синдикални форуми морају се редовно и реално обавештавати о току такмичења, и о постигнутим успесима и неуспесима. Свака установа треба да утврди тачно шта је ко урадио. Ударници се морају видно истаћи. Јер као што треба оштро критиковати лењост и немарност, исто тако треба одати видно признање свима онима који се истичу својим залагањем и успехом у раду.

То су углавном задаци које требамо кроз такмичење да решимо. Будемо ли успешно решили те задатке ми смо постигли циљ, ударили смо темељ за обезбеђење наше лепше будућности.

Геометри и остали геодетски службеници прилагодиће својим приликама ове задатке. Пред њима стоје важни привредни и политички задаци, нарочито пред геометрима који раде на колонизацији и аграрној реформи. Сигурни смо да ће бити врло мали број оних који ће избећи ма коју обавезу коју могу извршити. Огромна већина геометара увек и на сваком месту узела је правилан став и право место. Ни овог пута они неће заостати и убеђени смо да ће ово такмичење дати наше ударнике и хероје рада.